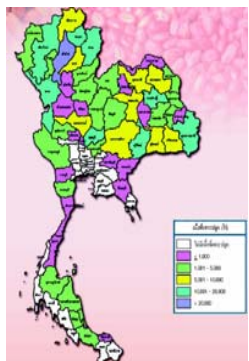

ชื่อไทย ถั่วลิสง

ชื่อสามัญ Pea Nut

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Arachis hypogaea*

แหล่งผลิต

- ภาคเหนือ (53 %) : ลำปาง เชียงใหม่ พะเยา ดาก น่าน
- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (36 %) : อุดรธานี สกลนคร อุบลราชธานี ศรีสะเกษ สุรินทร์ บุรีรัมย์ กาฬสินธุ์
- ภาคกลาง (9 %) : ลพบุรี สระบุรี
- ภาคใต้ (2 %) : นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี สงขลา

ต้นทุน (บาท/ตัน)

รายการ	2549	2550	2551
ต้นทุน (บาท/ไร่)	3,474	3,543	4,234
ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	260	253	254
ราคา (บาท/กก.)	13.02	15.42	18.83
ผลตอบแทนสุทธิ (บาท/ไร่)	-89	152	548

พื้นที่ปลูก (ไร่)

ปี	พื้นที่ (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิต (กก./ไร่)
2549	248,396	64,648	260
2550	244,149	63,685	253
2551	208,917	53,083	254

ฤดูกาลปลูก - เก็บเกี่ยว

ฤดูฝน	- ปลูก พฤษภาคม – ตุลาคม
	- เก็บเกี่ยว สิงหาคม – กันยายน
ฤดูแล้ง	- ปลูก พฤศจิกายน – เมษายน
	- เก็บเกี่ยว มกราคม – มิถุนายน

ปี	จำนวน (บาท/ตัน)
2549	13,020
2550	14,810
2551	18,830

การตลาด

ปี	การนำเข้า (ตัน)	การส่งออก (ตัน)	การใช้ในประเทศ (ตัน)
2549	47,861	920	111,589
2550	50,731	713	103,620
2551	76,917	1,528	128,472

คู่ค้าที่สำคัญ สหรัฐอเมริกา ฟิลิปปินส์ ลาว มาเลเซีย เมียนมาร์
คู่แข่งที่สำคัญ จีน อินเดีย เวียดนาม

ข้อมูลทางวิชาการ

พันธุ์

1. พันธุ์ที่ใช้ในการกะเทาะเมล็ด นิยมพันธุ์ที่มีเชื้อหุ้มเมล็ดสีชมพูอ่อน เช่น : พันธุ์ไทนาน 9 ขอนแก่น 4 ขอนแก่น 5 ขอนแก่น 60-1

2. พันธุ์ที่ใช้ผลผลิตทั้งฝัก ถั่วลิสงต้ม นิยมพันธุ์ที่มีเชื้อหุ้มสีแดง เช่น สข.38 กาฬสินธุ์ 1

การใช้ประโยชน์

- เมล็ดแห้งใช้ประกอบอาหาร แปรรูป ถั่วลิสงฝักสด นำไปต้มรับประทานเป็นของขบเคี้ยว

ชื่อไทย ถั่วลิสง

ชื่อสามัญ Pea Nut

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Arachis hypogaea*

ปัญหาอุปสรรค
1. ต้นทุนการผลิตสูง ทั้งด้านปัจจัยการผลิต ราคาเมล็ดพันธุ์ ปุ๋ยเคมี
2. ปัญหาด้านแรงงาน ซึ่งขาดแคลน หายาก และมีราคาสูง โดยเฉพาะในช่วงฤดูเก็บเกี่ยว
3. ผลตอบแทนน้อยกว่าพืชแข่งขันเช่น ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง
4. ขาดแคลนแหล่งผลิตเมล็ดพันธุ์ที่ได้มาตรฐาน เมล็ดพันธุ์ดีหายาก
5. ราคาผลผลิตถั่วลิสงที่นำเข้าจากประเทศเพื่อนบ้านมีราคาต่ำกว่าของไทย

แนวทางการพัฒนา
1. ส่งเสริมให้เกษตรกรจัดตั้งศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วลิสงชุมชนเพื่อผลิตเมล็ดพันธุ์คุณภาพดีใช้ในชุมชนชุมชนข้างเคียง
2. พัฒนาเครื่องจักรกลเพื่อใช้ในการเก็บเกี่ยวแทนการใช้แรงงานคน
3. ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตถั่วลิสงที่ถูกต้องและเหมาะสมแก่เกษตรกรเพื่อเพิ่มผลผลิตต่อไร่ให้สูงขึ้นซึ่งจะเป็นการลดต้นทุนการผลิตต่อหน่วยลง
4. เน้นการผลิตถั่วลิสงคุณภาพดีปลอดภัยจากสารพิษ
5. ประชาสัมพันธ์และเชื่อมโยง แหล่งผลิตถั่วลิสงคุณภาพดี ระหว่างผู้ผลิตและผู้แปรรูป เพื่อพัฒนาการผลิต และการแปรรูปถั่วลิสงให้ได้มาตรฐานสากล

แนวโน้มสถานการณ์การผลิตในปีต่อไป
ในปีเพาะปลูก 2552/53 คาดว่า เนื้อที่เพาะปลูก ถั่วลิสงรวมทั้งประเทศ ประมาณ 206,601 ไร่ ลดลงจากปีที่แล้ว 2,316 ไร่ หรือลดลงร้อยละ 1.11 แม้ในปีที่ผ่านมาในระดับราคาถั่วลิสงจะสูงขึ้น โดยเฉลี่ยเกษตรกรขายถั่วลิสงทั้งเปลือก(ฝักสด)ได้ประมาณ 15 บาท ต่อกิโลกรัม และขายถั่วลิสงทั้งเปลือก (ชนิดฝักแห้ง)ได้ประมาณ 20 บาท ต่อกิโลกรัม ซึ่งเป็นระดับราคาที่สูงกว่าที่เคยขายได้ก็ตาม แต่เนื่องจากได้ผลตอบแทนน้อยกว่าพืชแข่งขันชนิดอื่น ประกอบกับเมล็ดพันธุ์ดีหายากมีราคาแพง และปัญหาการขาดแคลนแรงงาน โดยเฉพาะในช่วงฤดูเก็บเกี่ยวทำให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชอื่นที่ให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า โดยคาดว่า ผลผลิตรวมทั้งประเทศประมาณ 52,806 ตัน ลดลง จากปีที่แล้วซึ่งมี 53,083 ตัน จำนวน 277 ตัน หรือ ลดลง ร้อยละ 0.52 แต่ ผลผลิตต่อไร่ ทั้งประเทศประมาณ 256 กิโลกรัม เพิ่มขึ้น 254 กิโลกรัม จากปีที่แล้ว 2 กิโลกรัม หรือ เพิ่มขึ้น ร้อยละ 0.79